

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobce: **A. K.**, nar. , t. č. bytem , proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2014, č. j. OAM-32/LE-BE03-BE03-2014, e. č. L009725,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18. 3. 2014, č. j. OAM-32/LE-BE03-BE03-2014, žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle ustanovení § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu.

Toto rozhodnutí žalobce napadá žalobou, v níž namítá porušení § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a porušení § 25 písm. i) a § 10a písm. e) zákona o azylu, a navrhuje, aby bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Porušení uvedených ustanovení správního řádu spatřuje žalobce v tom, že žalovaný automaticky považoval Rusko za stát jeho posledního trvalého bydliště, avšak nezohlednil, že žalobce nemá k Rusku žádné vazby trvalejší povahy. Žalobce se před příchodem do ČR střídavě zdržoval v Rusku, Litvě a Turecku. Od roku 2001 pobývá

v ČR, ke které si vytvořil skutečné trvalé osobní vazby. Žalovaný proto nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Žalovaný znovu chybně uzavřel, že zemí posledního bydliště žalobce je Rusko, ačkoli a na toto pochybení již poukázal Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v předchozí věci žalobce (rozsudek ze dne 31.7.2008, č.j. 2 Azs 46/2008-58).

Ke své osobní situaci žalobce uvádí, že je osobou bez státní příslušnosti. Ze země původu (Ukrajiny) odcestoval v roce 1976, tedy v době, kdy mu bylo 5 let, společně se svým otcem. Po rozpadu Sovětského svazu neměl nikdy doklady žádného z nástupnických států SSSR. Opakovaně se pokoušel vyřídit si doklady na zastupitelském úřadu Ukrajiny, byl vždy ztotožněn a bylo mu potvrzeno, že se narodil na území Ukrajiny, nicméně bylo mu sděleno, že není státním občanem Ukrajiny a není možné mu proto žádné doklady vystavit.

Žalobce dále žalovanému vytýká, že v jím podané žádosti o azyl neshledal nové skutečnosti oproti žádosti o azyl podané v roce 2007. V mezidobí podle žalobce došlo k dalšímu zhoršení jeho bezvýchodné situace, neboť byl opakovaně správně vyhoštěn, byl odsouzen za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a následně byl umístěn do vyhošťovací vazby. Vyhoštění však nebylo realizováno, neboť jako osoba bez státní příslušnosti nemá zemi původu a byl proto opět propuštěn na území ČR. Následně byl zajištěn v kde je dosud. Dle názoru žalobce, je jediným východiskem z jeho situace poskytnutí humanitárního azylu, protože on jako osoba bez státní příslušnosti nikdy nemůže získat doklady v ČR, neboť ČR učinila výhrady proti čl. 27 a 28 Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, které shledává neaplikovatelnými, jak plyne ze studie dostupné na webových stránkách UNHCR: Hofmanova, H. Analýza důsledků prohlášení a výhrady České republiky k článku 27 a článku 28 k Úmluvě o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954 na postavení osob bez státní příslušnosti v České republice.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Uvedl, že postupoval zcela v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Žalobce podle žalovaného uvádí stejné skutečnosti jako v žádosti předešlé z roku 2007; tj., že chce pouze legalizovat svůj pobyt na území ČR. Trestní stíhání žalobce považuje žalovaný toliko za důsledek soustavného a dlouhodobého porušování českého právního řádu, a proto tyto nové skutečnosti uváděné žalobcem nelze považovat za relevantní z pohledu zákona o azylu, a to ani z pohledu institutu humanitárního azylu. Ostatně ve studii k výhradám ČR k čl. 27 a 28 Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, na kterou se žalobce odvolává, je uveden názor, že skutečnost, že určitá osoba je bez státní příslušnosti, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce jednoduše nesplňuje podmínky stanovené ve výhradě ČR, tj. povolení trvalého pobytu v ČR.

Žalovaný dále uvádí, že zcela správně posuzoval vztah žalobce k Rusku jako ke státu jeho posledního trvalého bydliště, neboť žalobce v pohovoru ze dne 15. 8. 2007 na otázku „kým se cítí být“ odpověděl, že „Rusem“. Ukrajinu opustil v pěti letech věku a od roku 1984 do roku 1998 a s přestávkami do roku 2001 žil v Rusku. Je za stát posledního trvalého pobytu žalobce nelze považovat ČR, neboť je to pojmově vyloučeno. Žalobce se nikdy nepokusil si vyřídit doklady v Rusku, ač si byl vědom skutečnosti, že k tomu existuje příslušná právní úprava. Podle čl. 14 federálního zákona o státním občanství Ruské federace z 15. 5. 2002 mohou osoby bez státní příslušnosti, které dosáhly věku 17 let a jsou svéprávné, požádat o občanství Ruské federace ve zjednodušeném postupu, pokud tyto osoby měly občanství

SSSR, žily nebo žijí v jejich zemích, které byly součástí SSSR a neobdržely státní občanství těchto zemí, takže zůstaly osobami bez státní příslušnosti.

Krajský soud v Praze přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť oba účastníci se k výzvě soudu, aby se vyjádřili do 2 týdnů od jejího doručení, zda souhlasí s rozhodnutím bez jednání, se nijak nevyjádřili, přičemž za takové situace se má za to, že účastníci s tímto postupem soudu souhlasí.

Podle § 10a písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.

Z konstrukce právní úpravy uvedené v zákoně o azylu vyplývá, že v případě nepřijatelných žádostí se řízení zastavuje, aniž by správní orgán musel přistoupit k meritornímu přezkoumání důvodů žádosti. Ze znění § 10a písm. e) zákona o azylu vyplývá, že novou skutečností je pouze taková skutečnost, kterou žalobce nemohl bez své viny uvést v řízení o předchozí žádosti, tedy skutečnost, která v té době vůbec neexistovala nebo o které žadatel objektivně bez své viny nevěděl.

S ohledem na žalobní námitky se soud nejprve zaměřil na obsah skutečností uvedených v žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 15. 8. 2007 (první žádost) a ze dne 18. 2. 2014 (druhá žádost), které jsou obě založeny ve správním spise.

Žalobce ve své první žádosti uvedl, že otec nežije, s matkou není v kontaktu, má bratra, ale o jeho pobytu nic neví. Od roku 2001 se zdržuje v ČR. Do roku 1984 žil na Ukrajině, od roku 1984 do 2001 žil střídavě v Rusku, Litvě a Turecku. V ČR má přítelkyni. Cestovní pas nikdy neměl, protože v SSSR byl ve všem chaos, byl zapsán u otce, tak odjel s otcem z Ukrajiny v roce 1984 do Ruska. Po otcově smrti v roce 1997 sám cestoval, byl v Litvě, v Turecku. V Litvě nic nepotřeboval, byl to bývalý stát SSSR. Do Turecka se dostal nelegálně přes Gruzii. Naposledy bydlel v Rusku (v Rostově) odtud odjel v roce 2001 autobusem do ČR, projížděl Ukrajinou a Slovenskem, chtěl dál do západní Evropy. Je tu 6 let, nemůže si na Ukrajině opatřit doklady, protože není jejich státní občanem. Nemůže se vrátit na Ukrajinu ani do Ruska, protože neví, jak by tam žil.

Při pohovoru dne 15. 8. 2007 žalobce uvedl, že v době trvání SSSR nepotřeboval doklady, mezi republikami byl bezvízový režim. V roce 1991 po rozpadu SSSR tomu, že nemá cestovní pas, nevěnoval pozornost. Problémy měl v roce 1998 v Turecku, odtud ho deportovali zpět do Gruzie. K Ukrajině nepocítuje žádný vztah, cítí se být Rusem. V Rusku si opatřil pouze ilegální doklady, oficiálně o to nikdy nežádal, protože to považoval za beznadějně. Žalobce věděl, že po rozpadu SSSR existovala v zemích pravidla o určení státní příslušnosti, ale nepokoušel se toho využít.

První žádost žalobce byla rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 8. 2007 zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jako zjevně nedůvodná.

V druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že otec nežije, s matkou není v kontaktu, má bratra, ale o jeho pobytu nic neví. Od roku 2001 se zdržuje v ČR. V roce 1976 odjel se svým otcem z Ukrajiny, protože rodiče se rozešli, pak tudy jen projížděl. Do ČR přijel v roce 2001 mikrobusem, ve kterém se vozilo zboží, jel bez dokladů, bez víza. O azyl žádá proto, aby zlegalizoval pobyt v ČR, jinak bude do konce života pořád ve vězení. Pokud by zde měl pobyt, pracoval by. Neví, co má dělat. Ukrajina jej nechce přijmout jako státního občana. Kdyby měl platné doklady, odjel by z ČR. V jeho vlasti nemá žádné příbuzné, vůči nimž má závazky. V ČR je poprvé, chtěl by zde zůstat, už se naučil česky a zvykl si tady. Na Ukrajinu nechce, protože tam nic nemá, nic tam nezná, zapomněl jejich řeč, je tam špatná politická situace, nepřežije tam, nemá s nimi nic společného. Opakovaně byl v ČR trestně stíhán kvůli nelegálnímu pobytu a správnímu vyhoštění, byl i v zajištění.

Po přezkoumání obsahu obou žádostí žalobce dospěl soud k závěru, že žalobce neuvádí žádné nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobci lze přisvědčit v tom směru, že v mezidobí od podání předchozí žádosti se udála řada skutečností, jako je opakované správní vyhoštění žalobce, trestní stíhání žalobce a jeho vzetí do vyhošťovací vazby. Tyto „nové“ skutečnosti však nejsou způsobitelné pro (pře)zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, neboť v zásadě souvisejí s nelegálním pobytem žalobce v ČR, který byl důvodem podání již první žádosti žalobce. Ani žalobcem tvrzenou bezvýchodnou situaci, kdy se z důvodu, že je osobou bez státní příslušnosti, údajně dostává do začarovaného kruhu, nelze považovat z hlediska § 10a písm. e) zákona o azylu za situaci novou. Nadto lze uvést, že situace žalobce není tak bezvýchodná, jak žalobce uvádí. Řešit ji sice nelze na území ČR, avšak na území Ruska již ano, a to postupem podle čl. 14 federálního zákona o státním občanství Ruské federace z 15. 5. 2002 lze požádat o státní občanství Ruské federace a následně o příslušné doklady.

Soud pro úplnost uvádí, že žalobcem uvedené skutečnosti nelze považovat za nové (a tedy vedoucí k meritornímu projednání žaloby) ani z hlediska možnosti udělení humanitárního azylu. Totéž platí i ve vztahu k důvodům doplňkové ochrany. Ve vztahu k této otázce přitom žalovaný vycházel nejen z tvrzení žalobce, ale také hodnotil, zda v Rusku, jakožto zemi posledního trvalého bydliště žalobce, nedošlo k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla založit opodstatněnost žalobcovy nové žádosti (z hlediska možných důvodů pro udělení doplňkové ochrany). Závěr, že je třeba tuto situaci hodnotit ve vztahu k Rusku je přitom podle soudu správný. Při pohovoru dne 15. 8. 2007, který byl veden v rámci řízení o první žádosti, totiž žalobce uvedl, že se cítí být Rusem, k Ukrajině nemá žádný vztah, před odjezdem bydlel v Rusku v městě Rostock, před tím v letech 1998 – 2001 pobýval střídavě v Rusku, Litvě a Turecku, avšak do roku 1998 (od roku 1984) žil trvale v Rusku. Z toho lze jednoznačně dojít k závěru, že žalobce měl poslední trvalé bydliště ve smyslu § 2 odst. 12 zákona o azylu, tj. státě, ve kterém osoba bez státního občanství před vstupem na území pobývala a vytvořila si k tomuto státu vazby trvalejší povahy, v Rusku. Žalobce tam žil nepřetržitě 14 let a uvedl, že tam bydlel, nikoliv pobýval, resp. se zdržoval, před příjezdem do ČR. Střídání pobytu v letech 1998 – 2001 je zcela bez významu. V Turecku nadto žalobce pobýval ilegálně. V žádném z těchto států si tedy nevytvořil vazby trvalejší povahy (podnikání v Turecku nebylo úspěšné) a to samé lze říci o pobytu žalobce v Litvě. Logicky pak za stát posledního trvalého pobytu nelze považovat ČR, neboť, jak plyne z definice uvedené v § 2 odst. 12 zákona o azylu, musí jít o státy, v nichž se žalobce pohyboval před vstupem na území ČR, nikoli tedy o ČR samotnou. Lze

tedy uzavřít, že i v tomto směru žalovaný při zjišťování skutkového stavu a dokazování postupoval zcela v souladu s § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. června 2014

Mgr. Jitka Z a v ř e l o v á, v. r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 6. června 2014 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost:
Božena Kouřimová